

Ankestyrelsen

Justitsministeriet,
Departementet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Ankestyrelsens svar på høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven – jeres j.nr. 2021-0090-2864

Justitsministeriet har ved mail af 23. august 2021 bedt Ankestyrelsen om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023).

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Stine Tolstrup Christensen

31. august 2021

J.nr. 21-36484

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 17. september 2021
SAGSNR.: 2021 - 2747
ID NR.: 764501

strafferetskontoret@jm.dk

Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Ved e-mail af 23. august 2021 har Justitsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Advokatrådet har følgende bemærkninger:

Forslaget angiver at gennemføre en politisk aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi. De konkrete forslag angår bl.a. brug af strafnedsættelse for lang sagsbehandlingstid, strafskærpelse for trusler mod ytringsfriheden, øget brug af videoafhøringer, forsvarerbeskikkelse i sager om personfarlig kriminalitet og regulering af bødetakster for hastighedsovertrædelser.

Strafnedsættelse mv.

Advokatrådet udtaler sig principielt ikke om strafferammer, herunder om brug af strafnedsættelse i forbindelse med lang sagsbehandlingstid.

Advokatrådet bemærker dog, at den nugældende § 82, nr. 13, som foreslås ophævet, efter sin ordlyd gør overvejelse om strafnedsættelse obligatorisk, jf. ”skal”, hvorimod forslaget til § 83 efter sin ordlyd lægger op til en fakultativ anvendelse af strafnedsættelse, jf. ordet ”kan”. Advokatrådet bemærker, at strafnedsættelse uanset formuleringen fortsat vil være obligatorisk i de tilfælde, hvor EMRK kræver det.

Herudover bemærkes i forbindelse med ophævelse af § 82, nr. 13, at bestemmelsen om strafnedsættelse i høj grad tager sigte på, at kompensere den tiltalte for den belastning, som en straffesag alt andet lige er for alle de involverede parter, herunder hvorvidt der efter omstændighederne kan være anledning til at inddrage flere forhold i vurderingen af, om der i den konkrete sag skal ske nedsættelse. Det kan bl.a. være på baggrund af sagens karakter, dens betydning, dens kompleksitet eller den tiltaltes og myndighedernes adfærd. Ved ophævelse af § 82, nr. 13, bør man således forsat have disse strafformildende omstændigheder for øje.

Trusler mod ytringsfriheden

Som ovenfor nævnt udtaler Advokatrådet sig principielt ikke om strafferammer og skal således alene bemærke, at der muligvis er behov for at præcisere, om den foreslåede bestemmelse til § 119, stk. 3, 2. pkt., der naturligt læses i forlængelse af § 119, stk. 3, 1. pkt., alene angår overtrædelser af § 119, stk. 1, og ikke § 119, stk. 2. Det bemærkes, at overskriften i pkt. 2.2.3.1, kan give indtryk af, at strafskærpelsen angår ”hele” § 119.

Videoafhøring af voldtægts ofre mv.

Lovforslaget lægger op til at udvide området, således at det grundlæggende princip om bevisumiddelbarhed fraviges. Advokatrådet deler justitsministeriets betænkeligheder, som kommer til udtryk i pkt. 2.3.2.2 i de almindelige bemærkninger, og som skal imødegås ved, at forurettede skal møde i retten, vedstå en videooptaget forklaring og besvare eventuelle supplerende spørgsmål.

Advokatrådet er enig i, at der skal vises ofre for forbrydelser et stort hensyn. Advokatrådet finder det imidlertid væsentligt at understrege, at forurettede i en straffesag i retten først og fremmest er *vidne*, hvis forklaring indgår i sagens beviser mod en tiltalt. Advokatrådet kan tiltræde bemærkningerne om, at retten skal have mulighed for danne sig et indtryk af vidnet og forklaringens troværdighed og pålidelighed, samtidig med at tiltalte får mulighed for at varetage sit forsvar. Når en del af afhøringen erstattes af en videooptagelse, vil rettens grundlag for at danne sig et samlet indtryk alt andet lige blive mere spinkelt. Uanset den anerkendelsesværdige intention med at beskytte den forurettede kan der derfor være retssikkerhedsmæssige betænkeligheder forbundet med ordningen. Bemærkningerne omtaler adgang til ”eventuelle supplerende spørgsmål”, hvilket antyder, at forventningen er, at omfanget heraf vil være ret beskedent. En videoforklaring, der står alene, vil imidlertid kunne have stærk bevisværdi. Det vil være enhver forsvarsadvokats opgave at overveje og teste bevisets styrke og svagheder. Dette sker i forhold til vidneforklaringer, bl.a. i form af kontraafhøring i retten.

Da anklagerens traditionelle ”førsteafhøring” i nogen grad kan blive overflødig eller meget kort på grund af en videooptagelse, er det derfor sandsynligt, at forsvarsadvokaten i en mulig kontraafhøring fremover kommer til at indtage en *forholdsmæssigt* større rolle i vidnets samlede kontakt med straffesagens aktører i retslokalet. Det vil være en position, som mange forsvarsadvokater ikke nødvendigvis finder ønskværdig, og det kan fremkalde reaktioner hos domstolene i forbindelse med konkret retsledelse. En tydelig erkendelse heraf vil være hensigtsmæssig, så der ikke er tvivl om, at ordningen *ikke* indebærer, at dommere i den konkrete retsledelse skal afskære en forsvarsadvokat fra – på sædvanlig vis og inden for etikkens grænser – at løfte sin opgave. I modsat fald er konsekvensen, at fundamentale retssikkerhedsgarantier, som kontradiktion og kritisk modsigelse udhules. I relation til den forurettede må tydelig kommunikation omkring dette

forhold tillige overvejes, så en videoafhøring ikke misforstås, således at fremmøde i retten ikke har en reel funktion.

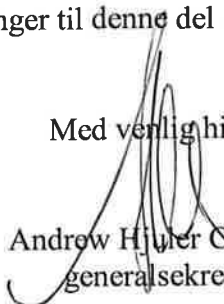
Prioritering af sager om personfarlig kriminalitet i relation til forsvarerbeskikkelse

Advokatrådet udtaler sig principielt ikke om prioriteringen af sager. Det bemærkes dog, at et frit forsvarervalg er et af flere bærende elementer for tilliden til den proces, der kan munde ud i alvorlige sanktioner, og at man må have dette for øje ved begrænsninger i forsvarervalget. Derudover bemærkes, at forsvarerskifte, som ikke sker efter sigtedes anmodning, jf. § 741, stk. 2, i et beskedent omfang kan medføre øgede udgifter til forsvarerbistand. Dette ses ikke nævnt bemærkningernes pkt. 3.

Regulering af bødetakster

Advokatrådet udtaler sig som nævnt ovenfor principielt ikke om strafferammer, hvorfor der ikke er bemærkninger til denne del af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Andrew Hjulær Crichton
generalsekretær

From: info cfu-net <info@cfu-net.dk>
Sent: 17-09-2021 12:55:06 (UTC +02)
To: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Subject: SV: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Til rette vedkommende.

CFU har modtaget høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864.

Høringen giver ikke anledning til bemærkninger fra CFU.

Med venlig hilsen

Camilla Christensen
Assistent

CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg

Niels Hemmingsens Gade 10, 4.
1153 København K

Telefon 33 76 86 74
Mail: cc@skaf-net.dk

Fra: Justitsministeriet
Sendt: 23. august 2021 16:26
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Se venligst vedhæftede.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

FORTROLIGHED: Denne e-mail og evt. vedhæftede filer kan indeholde fortrolige oplysninger. Er du ikke rette modtager, bedes du venligst omgående underrette os og derefter slette e-mailen og enhver vedhæftet fil uden at beholde en kopi og uden at videregive oplysninger om indholdet.

Vores persondatapolitik fremgår af vores hjemmesider:

<https://www.skaf-net.dk/persondatapolitik>

<https://www.lc.dk/persondatapolitik>

<https://www.co10.dk/persondatapolitik>

Justitsministeriet
Att.: Strafferetskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. email til strafferetskontoret@jm.dk

20. september 2021

Høringsvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af straffeloven og andre love (implementering af initiativer i aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Danske Medier har med tak modtaget Justitsministeriets udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven i høring.

Foreningen ønsker at fremkomme med nogle enkelte bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 4 og 5, om tilføjelser til straffelovens § 119 og § 266, som begge har til formål at skærpe straffen for trusler, der har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat. Strafskærpelserne skal ifølge lovforslaget medføre, at der som udgangspunkt skal ske en fordobling af strafniveauet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene for tilsvarende trusler.

Danske Medier finder, at ytrings- og informationsfriheden som grundsten i et velfungerende demokratisk samfund skal kunne udøves af enhver uden frygt for at blive mødt med vold, trusler eller lignende. Foreningen støtter derfor generelt en tydelig afstandtagen til trusler mod udøvelsen af ytringsfriheden i lovgivningen, men har ikke en holdning til det konkrete strafniveau.

Danske Medier konstaterer, at lovudkastets side 19-22 gengiver uddrag af betænkning 1573/2020 om ytringsfrihedens rammer og vilkår i Danmark, herunder Ytringsfrihedskommissionens *mindretals* synspunkt om, at der bør ske en strafs-kærpelse i tilfælde, hvor en strafbar handling har til formål at forhindre den forurettede i at anvende sin ytringsfrihed. Kun to personer udgjorde dette mindretal, mens et flertal på otte medlemmer af Ytringsfrihedskommissionen *ikke* fandt grundlag for at anbefale en strafs-kærpelse blandt andet på grund af manglende viden om, hvordan de eksisterende regler anvendes i praksis. Danske Medier finder, at Ytringsfrihedskommissionens flertals synspunkter bør gengives i lovforslaget.

Danske Medier kan støtte hensigten om, at strafskærperne skal sigte mod at beskytte "alle, der deltager i debatten, herunder politikere, journalister, debattører, offentligt ansatte og andre borgere mv." Foreningen kan for så vidt angår journalister – men også fx tegnere, fotografer og redaktører – bekræfte, at redaktører og redaktionelle medarbejdere regelmæssigt modtager trusler som led i udførelsen af deres arbejde, og at det derfor er velbegrunderet, at denne gruppe omfattes af den ekstra beskyttelse, som tilsigtes med strafskærperne.

Danske Medier ønsker imidlertid at påpege, at ordvalget i forslaget til § 266, stk. 2, ikke umiddelbart er dækkende for denne gruppes funktioner; ud fra en naturlig sproglig forståelse af bestemmelsen vil strafskærpe således kun komme på tale, hvor fx en journalist har fremsat "lovlige ytringer i den offentlige debat" eller hvor journalisten gennem truslen er blevet forhindret" i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat" – altså i tilfælde, hvor journalisten selv optræder som *debat*ør. Det må imidlertid lægges til grund, at lovforslaget for så vidt angår beskyttelsen af journalister først og fremmest har til hensigt at yde en ekstra beskyttelse af journalister m.fl. i anledning af deres funktion som *formidlere* af information gennem det redaktionelle indhold, herunder fx historier om afdækning af rocker- og bandekriminalitet, #metoo, indvandring og andre emner, som jævnligt medfører stærke reaktioner. Foreningen opfordrer til, at dette tydeliggøres både i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, punkt 2.2.2., og i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5.

Danske Medier står naturligvis til rådighed, såfremt ovenstående ønskes uddybet. Henvendelser herom kan rettes til undertegnede på email hrd@danskemedier.dk eller telefon 3397 4000.

Med venlig hilsen

Danske Medier

Holger Rosendal

Chefjurist

Att.: Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk.

Den 20. september 2021

**Bemærkninger til:
Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)**

Dansk Erhverv modtog ovennævnte høring den 23. august 2021.

Dansk Erhverv har efter gennemlæsning intet at bemærke.

Med venlig hilsen,

Christoffer Greenfort
Chefkonsulent

Justitsministeriet
Strafferetskontoret@jm.dk

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dok.nr. D-2021-026719

JM sagsnr.: 2021-0090-2864

Dato den 20. september 2021

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Brancheforeningen Danske Advokater stiller advokaters viden til rådighed for lovgivningsarbejdet og den retspolitiske debat. Høringsvaret er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for strafferet og straffeprocess.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater finder det positivt, at der tages initiativ til at sikre mindre sagsbunker og kortere sagsbehandlingstider både ved politi, anklagemyndigheder og domstolene. Vejen derhen er dog ikke underordnet. Vi skal sikre alle en retfærdig rettergang og værne om retssikkerheden. Det gør vi blandt andet ved at holde fast i de fundamentale rettigheder og principper som fx uskyldsformodningen, ret til forsvar og bevisumiddelbarhed.

Nogle af disse grundlæggende principper bliver udfordret i lovforslaget.

Danske Advokater kan derfor ikke støtte lovforslaget, da det på flere punkter er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt.

Danske Advokaters overordnede bemærkninger:

1. Straffelovens § 82, nr. 13, virker og bør bevares i sin nuværende form.
2. Bevisumiddelbarhedsprincippet er til for at sikre en fair og retfærdig rettergang og bør fastholdes og håndhæves i videst mulig udstrækning. Danske Advokater kan derfor ikke støtte lovforslagets § 2, stk. 1 og 4.
3. Alle har ret til frit forsvarervalg, og det må lovgivning ikke komme på tværs af. Danske advokater kan derfor ikke støtte lovforslagets § 2, stk. 2 og 3.

Uddybede bemærkninger:

Ad. 1. Straffelovens § 82, nr. 13, bør bevares i sin nuværende form.

I lovforslagets § 1, nr. 1-3, foreslås, at gældende § 82, nr. 13, ophæves, og at der i stedet indsættes en tilsvarende bestemmelse i § 82, stk. 2, som alene finder anvendelse, når det er nødvendigt efter artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Danske Advokater bemærker, at gældende § 82, nr. 13, omhandler sager, hvor der er urimelig lang sagsbehandlingstid, som ikke kan tilskrives tiltalte. Den mulige strafnedsættelse er der for at kompensere for den unødige belastning, det er at have en straffesag hængende over sig i urimelig lang tid, når dette ikke er selvforskyldt.

Efter Menneskerettighedsdomstolen (EMD)s praksis foretages altid en konkret vurdering af sagens faktiske omstændigheder. Og som det står i bemærkningerne til lovforslaget skal sagsbehandlingstiden i forhold til EMRK art. 6 vurderes i forhold til 1) sagens kompleksitet, 2) parternes adfærd og 3) relevante myndigheders adfærd. Det svarer i store træk til forarbejderne til straffelovens § 82, nr. 13.

I praksis foretager domstolene også altid en konkret vurdering i de relevante sager og inddrager EMRK art. 6 i deres afgørelser - hvilket også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget. Det tyder på, at gældende § 82, nr. 13, rent faktisk virker efter hensigten.

Danske Advokater bemærker samtidig, at hvis det – med de øvrige tiltag fra aftalen om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-23 (Aftalen) - lykkedes at nedbringe sagsbehandlingstiden i straffesager, vil brugen af § 82, nr. 13, falde tilsvarende. Alle ønsker således, at § 82, nr. 13, bliver overflødig, og indtil den rent faktisk er det, anbefaler Danske Advokater, at den bevares i sin nuværende form.

Danske Advokater *anbefaler* derfor, at § 82, nr. 13, bevares uændret.

Efterkommens anbefalingen ikke, *opfordrer* Danske Advokater til, at det præciseres i de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1-3, hvilke sager, der i dag er omfattet af § 82, nr. 13, og som ikke vil være omfattet af den foreslåede § 82, stk. 2.

Ad 2. Bevisumiddelbarhedsprincippet er til for at sikre en fair og retfærdig rettergang og bør bevares i videst mulig udstrækning.

I straffesager gælder nogle glimrende principper om bevisumiddelbarhed, mundtlighed og uskyldsformodning, som er vigtige at værne om, for at bevare et retssamfund, hvor retssikkerheden gælder både for forurettede og sigtede.

Det er foreslået i lovforslagets § 2, stk. 4, at videoafhøringsordningen i retsplejelovens § 745 e, stk. 1, udvides til også at omfatte forurettede på 15 år og derover, når efterforskningen vedrører en overtrædelse af straffelovens § 216 (voldtægt) eller straffelovens § 225, jf. § 216 (voldtægt ved andet seksuelt forhold end samleje).

Danske Advokater mener generelt, at man skal være varsom med at udvide adgangen til videoafhøringer af vidner, da det strider mod principper om bevisumiddelbarhed og mundtlighed i straffesager. Særligt vil videoafhøringer i voldtægtssager være problematiske, da bevisbyrden kan være svær at løfte både for forurettede og for tiltalte.

Hvor meget man end kan være imod, så sker der også falske anmeldelser om voldtægt, og det er yderst vigtigt, at vi som retssamfund sikrer, at uskyldigt anklagede får en retfærdig rettergang. Afhøring af vidner i retten er med til at sikre den anklagede muligheden for at retfærdig rettergang, herunder valg af forsvarer, der kan repræsentere vedkommende gennem hele retssagen også ved vidneafhøringen.

Danske Advokater *advarer på det kraftigste* mod forslaget om at udvide videoafhøringer til voldtægtssager for personer på 15 år og derover.

Yderligere argumenter der taler imod udvidelsen:

- Bevisførelsen i en straffesag må og skal som altovervejende udgangspunkt ske umiddelbart for den dømmende ret og under hovedforhandlingen. Det giver dommer og lægdommere mulighed for at danne sig det rette indtryk af sagens sammenhæng, stille eventuelle spørgsmål til forklaringen og danne sig et indtryk af vidnet og dennes troværdighed. Dette er helt centralt i voldtægtssager.
- Ved at afhøre vidner under hovedforhandlingen sikres det, at tiltaltes forsvarer har mulighed for at stille spørgsmål til vidnet, jf. retsplejelovens § 183, stk. 1 og EMRK art. 6, stk. 3, litra d, jf. stk. 1. Det er ubestridt, at videoafhøringer ikke giver forsvareren de samme muligheder for afhøring af vidnet, som direkte afhøring under en hovedforhandling. Hvilket kan forringe tiltaltes mulighed for at forsvare sig.
- At vidnet, som med lovforslagets § 2, nr. 1, fortsat vil være forpligtet til at møde i retten og besvare supplerende spørgsmål, opvejer ikke for den manglende bevisumiddelbarhed. Forsvareren har mulighed for at stille supplerende spørgsmål til den forurettede, men kan være afskåret for at stille spørgsmål til videoafhøringen i medfør af retsplejelovens § 864.
- Videoafhøringen af den forurettede forudsættes gennemført hurtigst muligt og som udgangspunkt inden for 4 uger. Der skal være en bidstandsadvokat og en forsvarer til stede ved den første afhøring, som skal foretages inden for fristen. Det betyder, at det som udgangspunkt altid vil være de beneficerede forsvarere, der er til stede ved denne afhøring. Det rækker ved retten til det frie valg af forsvarer. Hvor sigtede ønsker en anden forsvarer end den beneficerede, vil forsvareren ved hovedforhandlingen være afskåret fra at stille andet end supplerende spørgsmål. Den sigtede vil således i praksis være afskåret fra et frit valg af forsvarer, der kan repræsentere vedkommende og føre sagen. Herunder vidneafhøringen.

Ad 3. Alle har ret til frit forsvarervalg, og det må lovgivning ikke komme på tværs af.

I lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, er foreslået nogle sproglige justeringer for at kunne udvide anvendelsesområdet for bestemmelserne. Det er således foreslået, at de særligt prioriterede sager udvides fra at være VVV-sager (sager vedrørende vold, voldtægt og våbenbesiddelse) til at omfatte personfarlig kriminalitet. Forslaget vil medføre en udvidelse af sagsgruppen, hvor en person ikke kan beskikkes til forsvarer eller kan afbeskikkes, hvis pågældendes medvirken forventes at medføre en forsinkelse på mere end 3 uger i sammenligning med, at en anden forsvarer beskikkes.

Allerede ved reglernes indførelse gjorde Danske Advokater opmærksom på de retssikkerhedsmæssige problemer, der er forbundet med at begrænse sigtedes frie valg af forsvarer, som ellers er sikret efter EMRK art. 6, stk. 3, litra c, hvor der står:

3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, er i særdeleshed berettiget til:

a)-b) ...

c) at forsvare sig personligt eller ved juridisk bistand som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale den juridiske bistand, at modtage den uden betaling, når retfærdighedens interesser kræver det;

d) ...

Det er Danske Advokaters opfattelse, at en udvidelse af anvendelsesområdet for særligt prioriterede sager i straffelovens § 735 er meget betænkelig.

Det følger af forarbejderne til § 735, at grænserne for forsinkelse i retten på grund af ønsket forsvares kalender, skal være et fast udgangspunkt, der kun kan fraviges, hvis sagen forventes at være så langvarig, at en forsinkelse på mere end de angivne grænser relativt set må anses for mindre væsentlig.

Det er Danske Advokaters opfattelse, at en udvidelse af sagsområder, for så ufravigelige grænser, er betænkelige og ikke tager hensyn til de meget forskelligartede sagstyper og situationer, som kan foreligge konkret i det enkelte tilfælde i straffesager.

Det fremgår af Aftalen, at der skal være en målsætning for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden. Danske Advokater bemærker, at der ikke er oplyst væsentlige hensyn, der kan opveje den indskrænkning udvidelsen har i forhold til sigtedes ret til selv at vælge sin forsvarer (EMRK art. 6, stk. 3, litra c).

Desuden bemærkes, at lange sagsbehandlingstider oftest skyldes andre forhold end forsvarsadvokaternes kalendere.

Danske Advokater *opfordrer* til at udmønte den del af Aftalen, der omhandler målsætning for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på en anden måde end foreslået i lovforslagets § 2, nr. 2 og 3, og på en måde der ikke påvirker sigtedes ret til at vælge forsvarer.

Yderligere vedr. forsvarerbeskikkelse

Der kan være gode og afgørende grunde til, at en sigtet ønsker – eller ønsker at beholde – en bestemt forsvarer i en konkret sag. Eksempelvis kan nævnes, at der kan være områder, hvor kun nogle forsvarere er specialiserede fx visse sager inden for økonomisk kriminalitet eller særlovsovertrædelser, hvor den ønskede forsvarer ikke bør afvises eller udskiftes med en uden samme erfaring, udelukkende fordi den pågældende anden forsvarer kan møde før den ønskede forsvarer. Endelig kan der være sager, hvor den sigtede ønsker en forsvarer, der kender sigtede.

Retsplejelovens regler bør efter Danske Advokaters opfattelse tage højde for sådanne og lignende situationer, ligesom reglerne ikke bør være så uflexible, at hensynet til ufravigelige grænser er vigtigere end hensynet til sigtedes og tiltaltes ret til en retfærdig rettergang.

Efter gældende regler kan der mod sigtedes ønske beskikkes en ny forsvarer i VVV-sager, hvis den nye forsvarers medvirken forventes at forkorte sagsbehandlingstiden i væsentlig grad.

Justitsministeriet vurderede i pkt. 3.2.3 i L 78 af 27. februar 2008 om ændring af retsplejeloven (Begrænsning af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger m.v.), at der i en konkret sag "må foretages en afvejning af på den ene side hensynet til sigtedes interesse i frit at kunne vælge sin forsvarer og på den anden side hensynet til den pågældendes – og eventuelle medtiltaltes – krav på en afgørelse inden for en rimelig tid, jf. herved også Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, stk. 1. Praksis synes dog at vise, at afvisning af den ønskede forsvarer navnlig kan komme på tale ved forsinkelser i størrelsesordenen 3-5 måneder eller derover". Der er ikke i udkastet til lovforslag redegjort for, hvorfor og på hvilken baggrund Justitsministeriet nu vurderer, at der generelt – og ikke på baggrund af forholdene i en konkret sag – kan fastsættes grænser, der er væsentligt kortere end det tidligere angivne i den udvidede sagsgruppe.

Det er Danske Advokaters opfattelse, at et forslag, som indgribende begrænser sigtedes rettigheder, bør indeholde en udtrykkelig og uddybende redegørelse for forslaget overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. En sådan redegørelse bør også indeholde Justitsministeriets vurdering af grænserne for forsvarerbeskikkelse i de politisk særligt prioriterede sager.

Ovenstående argumenter gør sig også gældende i forhold til § 736, når der er tale om om/afbeskikkelse, hvor en udvidelse af målgruppen også har store konsekvenser for de omfattede.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater værner om retssikkerheden, og vi står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog. Vi takker for muligheden for at afgive høringsvar.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Specialkonsulent
cho@danskeadvokater.dk

Justitsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk

20. september 2021

Dok.nr.: 21/20475-10

Sagsbehandler:

Asbjørn Hæstrup Hansen

Mail: asha@domstolsstyrelsen.dk

Domstolsstyrelsens høringssvar

Justitsministeriet har ved mail af 23. august 2021 anmodet Domstolsstyrelsen om eventuelle bemærkninger til høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) (sagsnr. 2021-0090-2864).

Domstolsstyrelsen har i den anledning følgende bemærkninger:

1. Generelt

Domstolsstyrelsen hilser initiativet om målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet velkomment. Der har således efter Domstolsstyrelsens opfattelse været et behov for at komme væk fra målene for volds-, voldtægts- og våbensager (de såkaldte VVV-sager) om en maksimal sagsbehandlingstid på 37 dage, idet det i praksis har vist sig endog meget vanskeligt at opnå en tilfredsstillende målopfyldelse til trods for en ihærdig indsats gennem mange år. En ordning hvor der løbende kan sættes ambitiøse og realistiske mål, må forventes at skabe øget motivation, ligesom det vil sikre ejerskab, at domstolene selv har indflydelse på målfastsættelse mv.

En tilfredsstillende målopfyldelse i forbindelse med en ordning med særlig prioritering af sager om personfarlig kriminalitet vil i høj grad være afhængig af den daglige aktivitet og indsats ved de enkelte retter. På den baggrund vil retterne derfor – på samme vis som tilfældet er i forhold til en række andre centrale initiativer vedrørende domstolsområdet - blive bredt og tæt involveret i arbejdet med at fastlægge rammerne og indholdet af den nye ordning for dermed at sikre det fornødne ejerskab.

2. Overordnet om fastlæggelse og implementering af målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet ved domstolene

På baggrund af drøftelser med Justitsministeriet samt repræsentanter for domstolene vil domstolene fastlægge og implementere målsætninger om sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet.

En særlig prioritering af sager om personfarlig kriminalitet forudsætter i øvrigt, at anklagemyndigheden prioriterer at møde i disse sager og dette ind imellem med kort varsel. Det vil i den

forbindelse være vigtigt, at der løbende er en tæt dialog herom mellem de lokale retter og politikredse, hvor navnlig tilrettelæggelse og afvikling mv. af sager om personfarlig kriminalitet kan drøftes. Efter Domstolsstyrelsens opfattelse bør det som led i den samlede økonomistyring i straffesagskæden blive overvejet at fastlægge incitament for afviklingen af sager i retten, herunder anklagemyndighedens fremmøde i disse. Det skyldes, at mange ofre opfatter sagen som afsluttet efter sagens behandling i retten, og først derefter kan komme videre med deres liv.

Det vil blive tilstræbt, at de nye mål kan træde i kraft med virkning fra 1. januar 2022, idet der af ressourcemæssige og tekniske grunde alene vil blive målt på sager, der *modtages* fra dette tidspunkt. Det understreges, at det er ambitiøst med en implementering allerede fra begyndelsen af 2022, hvorfor der tages forbehold for, at det kan vise sig, at ordningen først kan komme i gang fra et senere tidspunkt.

Samtidig vil 2022 i vidt omfang være et implementeringsår, hvor domstolene kan gøre sig nogle erfaringer med den nye ordning, ligesom økonomien for 2023 og følgende år forventes at komme på plads i løbet af 2022. På baggrund af erfaringerne fra 2022 og det forventede kendskab til økonomien for kommende år, jf. pkt. 3. nedenfor, må målene og processerne forventes at være mere fintunedede fra begyndelsen af 2023, hvor en betydelig del af de sagsbunker, der opstod under COVID-19-nødberedskab mv. i 2020, i øvrigt også forventes at være afviklet.

3. Særligt om økonomi og merudgifter som følge af et øget antal særligt prioriterede sager

Det er en helt afgørende forudsætning for, at der vil kunne ske en reel prioritering – og arbejdes hen imod en mere tilfredsstillende sagsbehandlingstid i sager om personfarlig kriminalitet – at det prioriteres at afsætte de fornødne økonomiske ressourcer hertil.

En foreløbig analyse baseret på sagsdata fra anklagemyndigheden og domstolene viser, at antallet af prioriterede sager ved domstolene formentligt vil blive mere end fordoblet fra ca. 5.000 til ca. 10.700 sager om året ved en overgang fra prioritering af VVV-sager til prioritering af sager om personfarlig kriminalitet. Det svarer til en stigning i antallet af særligt prioriterede sager på ca. 115 pct. og vurderes at have væsentlige konsekvenser i forhold til domstolenes ressourceanvendelse. Hastebehandling af sager om personfarlig kriminalitet vil ud fra erfaringerne med VVV-sager være forbundet med et estimeret ekstra ressourceforbrug i hver enkelt sag på anslået ca. en tredjedel.

Når denne antagelse lægges til grund for de knap 11.000 PFK-sager, viser et foreløbigt skøn, at det isoleret set vil kræve en merbevilling i omegnen af 20-25 mio. kr. pr. år, såfremt et øget antal sager skal undergives særlig prioritering uden, at det får afledte negative konsekvenser for de gennemsnitlige sagsbehandlingstider på andre sagsområder, fx civilsagsområdet.

Udmøntningen af yderligere midler til domstolene til brug for behandling af et øget antal særligt prioriterede sager kan fx ske i forbindelse med forhandlingerne om en ny flerårsaftale for domstolene for perioden 2023 og følgende år. Alternativt kan der også afsættes midler til de varige merudgifter vedrørende særlig prioritering af sager om personfarlig kriminalitet i forbindelse med behandlingen af det aktuelle lovforslag. Det bemærkes i tilknytning hertil, at der efter

Domstolsstyrelsens klare opfattelse som led i en ny flerårsaftale også skal findes en mere varig løsning på domstolenes strukturelle udfordringer med bl.a. en stor overbeholdning af straffesager i kombination med, at der siden 2018 har været en stor stigning i antallet af modtagne straffesager.

Med venlig hilsen

Laila Lindemark

From: Mikael Sjöberg <MikaelSjoeberg@Oestrelandsret.dk>
Sent: 21-09-2021 10:34:12 (UTC +02)
To: £Strafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Cc: Dommerforeningens bestyrelse <df_best@Oestrelandsret.dk>; *E - Byretspraesidenter i Ostre Landsrets Kreds - OLR <EByretspraesidenteriOstrelandsretsKreds-OLR@Oestrelandsret.dk>; Carsten Kristian Vollmer <CarstenKristianVollmer@Oestrelandsret.dk>; Helle Bertung <HelleBertung@Vestrelandsret.dk>; Laila Lindemark <LALI@domstolsstyrelsen.dk>; Rikke Søndergaard Larsen <RikkeLarsen@Oestrelandsret.dk>
Subject: hørings svar fra Dommerforeningen

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Ved mail af 23. august 2021 har Justitsministeriet anmodet om Dommerforeningens bemærkninger til lovudkast om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftaler om politiets og anklagemyndighedens økonomi).

Efter lovudkastet foreslås straffelovens § 82 og § 83 ændret, så der fremover alene kan ske strafnedsættelse eller strafbortfald som følge af lang sagsbehandlingstid, i det omfang det er "nødvendigt" pga. EMRK art. 6. Bemærkningerne til lovforslaget indeholder nogle meget overordnede betragtninger om, hvad der lægges vægt på i den forbindelse, og at der altid foretages en konkret vurdering. Det nævnes dog specifikt, at der bl.a. kan lægges vægt på, om den sigtede eller tiltalte har benyttet sig af retsmidlerne i retsplejelovens § 152 a (adgang til at forlange fastsættelse af tidspunktet for hovedforhandling) eller § 718 b, stk. 1 (adgang til at forlange sagen indbragt for retten, hvis der ikke inden 1 år og 6 måneder efter sigtelsestidspunktet er truffet afgørelse om tiltalens spørgsmål mv.). Det fremgår, at der ikke lægges op til ændringer, der i øvrigt begrænser domstolens mulighed for at kompensere for lang sagsbehandlingstid, f.eks. ved at nedsætte sagsomkostningerne eller fritage den domfældte fra at betale sagsomkostninger, ligesom muligheden for at opnå erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a heller ikke berøres.

Det er et retspolitisk valg, i hvilket omfang man mener, at der – ud over hvad der følger af Danmarks internationale forpligtelser – skal "kompenseres" for lang sagsbehandlingstid, men det er tankevækkende, at de utilstrækkelige ressourcer i straffesagskæden, som er baggrunden for den lange sagsbehandlingstid, slet ikke omtales i bemærkningerne til lovforslaget. Efter Dommerforeningens opfattelse havde det været mere nærliggende at søge dette grundlæggende problem løst. Sagerne tager jo stadig for lang tid både for ofrene og de tiltalte, selv om der ikke sker nedsættelse af straffen. Den lange sagsbehandlingstid udgør fortsat en betydelig belastning for forurettede, vidner og de tiltalte, herunder tiltalte som er uskyldige og derfor bliver frifundet.

Det er vanskeligt at vurdere, hvad lovændringen ressourcemæssigt vil betyde for straffesagerne. Man kan imidlertid ikke se bort fra, at sagsbehandlingstidens længde i højere grad end i dag vil blive et tema under både bevisførelse, procedure og votering, hvilket vil forlænge den tid, der bruges i retten på den enkelte sag.

Lovudkastets forslag om at "skærpe straffen for trusler mod ytringsfriheden", nærmere bestemt ved at indsætte en strafskærpsbestemmelse i § 119 og § 266, er en retspolitisk vurdering, som Dommerforeningen ikke har bemærkninger til.

Endvidere foreslås det, at voldtægtsofre (§ 216 og § 225, jf. § 216) over 15 år får mulighed for at blive videoafhørt efter en ordning svarende til de gældende regler for børn og unge under 15 år. Det foreslås, at ofret – i forbindelse med at videoafhøringen afspilles for retten – indkaldes til at afgive supplerende forklaring med udgangspunkt i videoafhøringen. Det nævnes i bemærkningerne, at der som udgangspunkt skal være tale om en supplerende afhøring, og at spørgsmål herudover kan afskæres af retten.

Dommerforeningen forstår forslaget sådan, at det er begrundet i de helt særlige hensyn, som gør sig gældende i voldtægtssager, og det helt særlige hensyn til ofrene i disse meget alvorlige sager.

Uanset at man kun kan have sympati for at beskytte voldtægtsofre bedre, er det på det principielle plan et stort skridt at tage at indføre en generel mulighed for videoafhøring af personer over 15 år i en bestemt sagstype. Af hensyn til bevisvurderingen er det centralt, at vidner afgiver forklaring umiddelbart for retten. Afgørelsen i retten beror på en konkret vurdering af sagens beviser, herunder en vurdering af de afgivne forklaringer og en bedømmelse af troværdigheden af disse. Retten skal således frifinde, hvis de fremlagte beviser ikke er tilstrækkelige til en domfældelse.

Det skal i den forbindelse nævnes, at en supplerende forklaring i retten efter sagernes karakter kan blive ganske omfattende. Det er således vigtigt, at ofret ikke stilles i udsigt, at vedkommende "slipper" for at forklare om overgrebet i retten.

Der er allerede i dag i mange tilfælde tale om længere forklaringer i retten i voldtægtssager, men en afhøring i retten – efter at politiets efterforskning er afsluttet, og sagens bevistemær er kendte – er alt andet lige mere fokuseret end den første afhøring hos politiet (ikke mindst hvis politiet anvender den afhøringsmetode, hvor vidnet starter med en "fri forklaring"). Det vil derfor antagelig i mange tilfælde være lange videoafhøringer, som skal afspilles i retten, hvilket fører til, at den enkelte straffesag kommer til at tage længere tid – med deraf følgende konsekvenser for domstolenes samlede ressourceanvendelse.

Lovudkastet indeholder desuden en beskrivelse af en lang række kriminalitetstyper, som fremover skal være særligt prioriterede (svarende til den nuværende VVV-model). Prioriteringen af vvv-sagerne medfører i dag, at andre kriminalitetstyper må nedprioriteres med længere sagsbehandlingstid til følge. Det siger sig selv, at denne nedprioritering forstærkes yderligere, når omfanget af særligt prioriterede sager udvides i et så betydeligt omfang som det foreslåede. Uden en betydelig ressourcetilførsel kommer sager om eksempelvis vanvidskørsel, indbrud, dokumentfalsk, hvidvask og anden økonomisk forbrydelse derfor yderligere tilbage i køen. Den forudsatte særlige prioritering af et meget stort antal straffesager vil uvægerligt også få betydning for behandlingen af de civile sager.

Det fremgår af lovudkastets økonomiske bemærkninger, at det må forventes, at flere af forslagene vil medføre en øget ressourcemæssig belastning af domstolene, hvoraf nogle er omtalt ovenfor. Der lægges imidlertid umiddelbart ikke op til nogen form for kompensation. Domstolene har i forvejen alt for lange sagsbehandlingstider, og med dette lovudkast, der isoleret set alene vil medføre et yderligere træk på domstolenes i forvejen hårdt prøvede ressourcer, må man imødesee endnu længere sagsbehandlingstider.

Dommerforeningen er bekendt med Vestre Landsrets, Østre Landsrets og Byretspræsidenternes hørings svar, som man kan tilslutte sig.

I øvrigt giver lovforslaget ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**

From: 1 - ERST Høring <hoering@erst.dk>
Sent: 15-09-2021 09:32:54 (UTC +02)
To: £Strafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Subject: Erhvervsstyrelsens høringssvar vedr. lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)(ERST Sagsnr: 2021 - 21226)

Kære modtager i Justitsministeriet

Erhvervsstyrelsen har modtaget høring vedr. lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Fasttracksvar vedrørende lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) har modtaget lovforslaget i høring.

OBR vurderer, at forslaget ikke er erhvervsrettet og derfor ikke skal forelægges OBR, jf. Vejledning om erhvervsøkonomiske konsekvensvurderinger.

OBR har på den baggrund ingen bemærkninger til lovforslaget.

Såfremt Justitsministeriet ikke er enig i denne vurdering, bedes I vende tilbage med henblik på, at OBR dels vurderer de administrative konsekvenser af forslaget og dels afgiver bemærkninger til jeres vurdering af efterlevelsen af principperne for agil erhvervsrettet regulering.

Kontaktperson vedrørende ovenstående bemærkninger:

Katrine Kirkholm Tosti Nielsen
Student
Tlf. direkte: 35 29 19 70
E-post: KatKir@erst.dk

Med venlig hilsen

Annette Pia Andersen

ERHVERVSSTYRELSEN
Bedre Regulering

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Telefon: +45 35291000
Direkte: +45 35291653
E-mail: anpian@erst.dk
www.erhvervsstyrelsen.dk

ERHVERVSMINISTERIET

Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Læs mere om formål og lovgrundlag for databehandlingen på erhvervsstyrelsen.dk.

Hvis du sender følsomme oplysninger, opfordrer vi til, at du bruger din digitale postkasse på [Virk](#).

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Familierehuset
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Telefon: 7256 7000
Skriv til os via borger.dk
www.familierehuset.dk

EAN-Nr. 5798000362222

Svar på høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi)

Dato:
20-09-2021

Direktion

Ovennævnte høring vedrører dels emner uden for Familierehusets ressort og dels områder, som ikke direkte har indflydelse på Familierehusets myndighedsopgaver, hvorfor Familierehuset ikke har bemærkninger.

Sagsnr.:
2020-77317

Med venlig hilsen

Sagsbehandler:
Indira Beckovic

Morten E. Snitker
Juridisk chef

From: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sent: 24-08-2021 11:23:25 (UTC +02)
To: £Strafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Subject: VS: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Fra: Finanstilsynet - Ministerbetjening
Sendt: 24. august 2021 09:56
Til: £Strafferetskontoret (951s18)
Cc: Jeppe Malinowski ; Ministerbetjening (FT)
Emne: VS: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Kære Jeppe

Finanstilsynet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Victor Saxlund

Fuldmægtig, cand. jur
Juridisk kontor

Århusgade 110, 2100 København Ø
Direkte tlf.: +45 33 55 83 37
<mailto:vic@ftnet.dk>
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet er ansvarlig for behandlingen af de personoplysninger, vi modtager om dig. Du kan læse mere om, hvordan vi behandler dine personoplysninger på vores hjemmeside <https://www.finanstilsynet.dk/Kontakt/Privatlivspolitik>

Finanstilsynet gør opmærksom på, at denne e-mail og eventuelle vedhæftede filer er fortrolige. Hvis du har modtaget denne mail ved en fejl, bedes du straks oplyse Finanstilsynet herom ved at besvare denne e-mail og derefter slette e-mailen. Vi gør opmærksom på, at hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejl, kan enhver form for kopiering, offentliggørelse eller distribution af denne e-mail være ulovlig.

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>
Sendt: 23. august 2021 16:26
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

----- Forwarded message -----

From: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Date: Mon, 23 Aug 2021 16:28:01 +0200

Subject: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven
(Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

To: undisclosed-recipients;;

Se venligst vedhæftede.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

From: David Luxhøj-Pedersen <dlp@fanet.dk>
Sent: 15-09-2021 09:29:40 (UTC +02)
To: £Strafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Subject: Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven.

Til Jeppe Malinowski,

Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) takker for høringmuligheden og har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

David Luxhøj-Pedersen
Juridisk konsulent
dlp@fanet.dk

Telefon: +45 3391 4700
Direkte: +45 3338 1623

Amaliegade 7
1256 København K

FA FINANSSEKTORENS
ARBEJDSGIVERFORENING

Besøg os på www.fanet.dk og abonnér på [vores nyhedsmail](#)

Justitsministeriet
Strafferetskontoret
Jeppe Malinowski
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Høring – ministeriets sagsnr. 2021-0090- 2864

Jeg har modtaget ministeriets mail af 24. august 2021 med bilag vedrørende høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023).

Af principielle grunde kommenterer ombudsmanden ikke forslag til lovgivning mv., som måtte blive sendt i høring til ombudsmandsinstitutionen, medmindre der er tale om forslag, som berører institutionens egne forhold.

Den aktuelle høring giver mig ikke grundlag for at fravige denne praksis. Jeg foretager mig derfor ikke noget i anledning af ministeriets henvendelse.

Med venlig hilsen
for ombudsmanden

Mette Vestentoft
Specialkonsulent

20. september 2021

Dok.nr. 21/04155-2/MVE
Bedes oplyst ved
henvendelse

**Folketingets
Ombudsmand**
Gammeltorv 22
1457 København K
33 13 25 12
www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Oplysning om telefontid
og mulighed for personlig
henvendelse findes på
ombudsmanden.dk/kontakt

From: Forbrugerrådet Tænk Hoeringer <hoeringer@fbr.dk>
Sent: 25-08-2021 21:12:37 (UTC +02)
To: £Strafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Subject: SV: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Forbrugerrådet Tænk vurderer, at forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) ligger uden for vores interesseområde, og vil derfor undlade at forholde os til hertil. Forbrugerrådet Tænk kan således ikke tages til indtægt for at støtte forslaget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen

Uffe Rabe Krag
Politisk chef

Forbrugerrådet Tænk
T +45 7741 7741 / ps@fbr.dk / taenk.dk
Fiolstræde 17 B / Postboks 2188 / 1017 København K

Forbrugerrådet
Tænk
Danish Consumer Council

Fra: Justitsministeriet [mailto:jm@jm.dk]
Sendt: 23. august 2021 16:26
Emne: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Se venligst vedhæftede.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Att. Strafferetskontoret

Sendt pr. e-mail til strafferetskontoret@jm.dk

16-09-2021

Dir. tf.
+45 45 27 07 13

E-Mail
dbl@fdm.dk

Sagsnr.
S21-7579

Ref: DBL/

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

FDM takker for det fremsendte høringsmateriale og har følgende bemærkninger.

Som udgangspunkt mener FDM, at det er fornuftigt at regulere bødetaksterne for hastighedsovertrædelser. Det er længe siden, man sidst har justeret bødetaksterne, og det giver kun god mening, at de følger med tiden, også hvis de skal have en passende præventiv effekt.

Til gengæld er FDM bekymret over sprogbrugen i forslaget, som kan give det indtryk, at det mere handler om at finansiere et politiforlig end om at højne trafikikkerheden. Sådan bør det ikke være. Merindtægten fra bøderne bør i stedet gå udelukkende til bedre trafikikkerhed og mere synligt politi på vejene, og ikke til generel finansiering af andre forhold, der ikke er direkte relateret til trafikikkerhed.

Når der efterlades indtryk af, at det primære formål er at få penge i statskassen, risikerer man at miste befolkningens opbakning til fartkontrol – en risiko, der naturligvis ikke er værd at løbe.

FDM har ingen bemærkninger til den øvrige del af lovforslaget.

Med venlig hilsen

Dennis Lange
Chefkonsulent

Firskovvej 32
Postboks 500
2800 Kgs. Lyngby

Tlf. +45 70 13 30 40

CVR nr. 10 37 67 18

fdm@fdm.dk
www.fdm.dk

E-mail: strafferetskontoret@jm.dk

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att. Strafferetskontoret

16. september 2021
Sagsnr. 2021-0090-2864

Høring over udkast til lovforslag i forbindelse med implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023

Vi har med tak modtaget høringsbrev af 23. august 2021 fra Strafferetskontoret og har med interesse læst det fremsendte forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven med henblik på implementering af initiativer i aftaler om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

Vi har valgt at dele vores bemærkninger op i fire punkter som følger.

- 1 – Betydningen af lang sagsbehandlingstid
- 2 – Skærpet straf for trusler
- 3 – Øget brug af videoafhøring af bl.a. voldtægtsofre
- 4 – Regulering af bødetakster

Vi skal indledningsvis anerkende, at der med det fremsendte lovforslag på flere punkter synes at blive taget et større hensyn til ofre for forbrydelser. Det er positivt at læse, at flere af punkterne i det fremsatte lovforslag har forurettedes rettigheder og retsfølelse i fokus. De enkelte punkter giver anledning til følgende bemærkninger:

HJÆLP VOLDSOFRE
Rådhusstræde 7, 1.
8900 Randers C
Tlf 8641 5900
voldsofre@voldsofre.dk

Facebook – [Hjælp Voldsofre](#)
Instagram - [hjaelpvoldsofre](#)
www.voldsofre.dk

Ad 1 – Betydningen af lang sagsbehandlingstid

Vi har ved adskillige lejligheder tilkendegivet vores holdning til og erfaring med, hvor stor betydning det har for de forurettede, at en straffesag behandles hurtigt - både på efterforskningsstadiet og i retssystemet. Dette er således af stor betydning for den forurettedes retsfølelse og den forurettedes mulighed for at komme videre med sit liv og lægge den ofte meget ubehagelige oplevelse bag sig.

Vi ser derfor meget positivt på, at der med den indgåede aftale sigtes efter at indføre målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet på tværs af hele straffesagskæden.

Vi er ikke blinde over for det faktum, at en eventuel tilbagekaldelse af en forsvarerbeskikkelse med henblik på at sikre en hurtig gennemførelse af en straffesag, kan føles som indgribende overfor den person, der måtte være tiltalt for en personfarlig forbrydelse. Vi mener imidlertid, at hensynet til den sigtede/tiltalte må vige for hensynet til hurtig behandling af sagerne til fordel for de forurettede. I den forbindelse bemærkes, at der i praksis ganske ofte ikke tages hensyn til forurettedes ønske om en given bistandsadvokat eller for den sags skyld bistandsadvokatens kalender. Det må derfor i lighed hermed og i ensretningens lys anses for fuld forsvarligt, at der i konkrete sager også sker tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse med henblik på at sikre hurtig behandling af en given straffesag.

Vi er i sagens natur enige i, at det danske retssystem skal leve op til vores forpligtelser i den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af straffesager indenfor en rimelig frist, dvs. artikel 6.

Artikel 6 har ikke tidligere været specifikt nævnt i straffelovens bestemmelser om hvad der **skal** tillægges vægt ved straffastsættelse, men af noterne til § 82, stk. 1, nr. 13 er det specifikt nævnt, at bestemmelsen skal ses i lyset af den retstilstand, der har udviklet sig i praksis *”herunder bl.a. i tilfælde, hvor der har været spørgsmål om, hvorvidt sagsbehandlingstiden har medført en krænkelse af tiltaltes rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 6, stk. 1”*

Vi mener dog ikke, at ophævelse af straffelovens § 82, stk. 1, nr. 13 vil være stridende mod denne grundlæggende menneskerettighed. Således skal der blandt andet i medfør af straffelovens § 82, stk. 1, nr. 14 ved straffastsættelsen tages hensyn til, at den strafbare handling er blevet foretaget lang tid forud for gennemførelse af selve straffesagen mod den tiltalte. Vi fremhæver i den forbindelse, at straffelovens § 82, stk. 1, nr. 14 jo præcis giver retten mulighed for at foretage en strafregulering/nedsættelse under samtidig skelen til forbrydelsens karakter, hvori nødvendigvis må lægge implicit; såfremt der er tale om personfarlig kriminalitet, hvorunder en forurettet har lidt alvorlig fysisk eller psykisk skade, må dette opvejes overfor hensynet til den tiltalte (nu domfældte).

Det forekommer efter vores opfattelse fuldstændig oplagt at få en særskilt bestemmelse i straffelovens § 82 (således nyt stk. 2), og at det i den forbindelse understreges, at nedsættelse af straf på grund af lang sagsbehandlingstid **kan** komme i betragtning som formidlende omstændighed, hvis dette helt konkret er nødvendigt på grund af Danmarks forpligtelser i henhold til Artikel 6 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det forekommer efter vores opfattelse oplagt, at der således fremadrettet vil blive foretaget et bredere perspektiv af, hvorvidt nedsat straf skønnes "nødvendigt" i stedet for således, som retstilstanden er i dag, at det nærmest forekommer, at spørgsmålet om nedsat straf på grund af for lang sagsbehandlingstid opstår pr. automatik – ved at ændre fra et "skal" til et "kan".

Ad 2 – Skærpet straf for trusler

Vi er ikke overraskende af den opfattelse, at alle har behov for et særligt værn mod den risiko for vold og trusler, som kan være konsekvensen af, at man udnytter sin ytringsfrihed. Vi er fuldstændig enig med Justitsministeriet i, at der er et særligt behov for et ekstra værn mod risikoen, når det drejer sig om beskyttelse af personer, der optræder som repræsentanter for offentlige myndigheder.

Vi er særligt glade for at konstatere, at det ikke blot er repræsentanter for offentlige myndigheder, der ved lovforslaget vil nyde en særlig beskyttelse. Samfundsdebatten har i den seneste tid i langt højere grad end tidligere haft fokus på forurettedes møde med politiet, herunder de forurettedes egentlige mulighed for at kunne dele deres historier i et offentligt forum. Særligt har debatten været aktuel vedrørende indførelsen af en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse.

Det har desværre kunne konstateres, at indlæg, der har udtrykt positive eller negative holdninger over for ændringen af lovgivningen, er blev mødt med hadefulde kommentarer, trusler – sågar på livet – samt øvrige lignende henvendelser.

Debatten om seksuelle overgreb og vold har – foruden overordnede politiske mål – blandt andet til formål at opfordre alle, der er udsat for seksuelle overgreb eller vold, til at anmelde disse til politiet. En sikring af ikke blot enkelte individers ret til at fremkomme med udtalelser i den offentlige debat samtidig med at forhindre, at andre, der som følge af potentielle trusler udviser tilbageholdenhed med at udtale sig, er en vigtig sikring af forurettedes rettigheder generelt.

Hos Hjælp Voldsofre ser vi frem til, at der med lovforslaget forhåbentligt skabes et bredere og trygtere forum for de forurettede, til at kunne tage del i den offentlige debat.

Ad 3 – Øget brug af videoafhøring af bl.a. voldtægts ofre

Vi har ved mange lejligheder været i kontakt med ofre for seksuelle overgreb, der er meget frustrerede over, at en sag trækker i langdrag, og at ventetiden er fyldt med bekymring for den dag, hvor de skal møde op i retten og ”møde” den tiltalte. Vi finder det derfor meget positivt, at der med lovforslaget lægges op til øget brug af videoafhøring af ofre for voldtægt, der i langt de fleste tilfælde vil være meget påvirkede af at skulle sidde og forklare sig om meget sensitive, intime og personlige forhold.

At der ved lovforslaget lægges op til, at forurettede hurtigt efter politianmeldelsen skal afhøres af en særligt uddannet afhører, og at afhøringen vil foregå i trygge rammer, må alt andet lige forventes at forbedre de forurettedes møde med politiet. I undersøgelsen ”Kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiet: (2020)”¹, fremgår, at voldtægts ofre er den gruppe af forurettede, der er mest utilfredse med mødet med politiet. Særligt må afhøringen i trygge rammer forventes at føre til, at forurettede oplever at blive mødt med større empati, hvilket må anses som en særlig vigtig beskyttelse af forurettede, der befinder sig i en utrolig sårbar position.

Vi kan glædeligt konstatere, at lovforslaget lægger op til at afhøre den forurettede på et tidligt tidspunkt af sagen. Herved varetages dels hensynet til bevissikring, idet der hurtigt kan iværksættes efterforskningskridt af relevans for sagen, dels at forurettede bliver afhørt inden eventuel behandling iværksættes.

Erfaringsmæssigt kan forurettedes møde i retten i visse tilfælde tjene som et bidrag til at hjælpe med at lægge episoden bag sig. Så længe mødet i retten alene omhandler, at forurettede skal vedstå sin forklaring og svarer på supplerende spørgsmål, må denne effekt forventes at være selvforstærkende, når den – måske endda væsentligste – risiko for retraumatisering ved at skulle møde, dvs. på ny at skulle erindre hele episoden, tilsyneladende elimineres.

Det bør i den forbindelse bemærkes, at de supplerende spørgsmål fra forsvareren i sagens natur ikke må have en sådan karakter eller omfang, at forurettede mere fordelagtigt – både af hensyn til sagens gennemførelse og for varetagelse af hensynet til forurettede – ville kunne have været afhørt på normal vis. Lovforslaget og de deri indeholdte beskyttelseshensyn til forurettede ville i dette tilfælde udhules.

En effektiv sikring af varetagelsen af hensynet bag lovændringen fordrer derfor, at dommeren indtager en særlig aktiv rolle i forbindelse med forurettedes besvarelse af supplerende spørgsmål, og i den forbindelse afskærer spørgsmål, der har karakter af egentlig genafhøring, jf. retsplejelovens

¹ Kriminalitetsramte borgeres tilfredshed med politiet: (2020), Rigspolitiet, Politifagligt udviklingscenter & Koncernudvikling, s. 7.

§ 864. Det kan dog ikke endeligt udelukkes, at forurettede i visse tilfælde vil blive udspurgt i en sådan grad, at deltagelse som vidne reelt set forlænges i forhold til en sædvanlig afhøring.

Erfaringsmæssigt kan forurettedes deltagelse i retssagen være retraumatiserende i en sådan grad, at det påvirker gennemførelsen af de erstatningssager, der i langt overvejende grad følger afslutningen af straffesager. Særligt kan forurettedes afgivelse af vidneforklaring påvirke udredningen og vurderingen af eventuelle psykiske varige mén; og deraf afledte erhvervsevnetab. Dette gør sig særligt gældende i de tilfælde, hvor en eventuel ankesag først kan gennemføres flere år efter, at det seksuelle overgreb er begået.

Vi har i flere tilfælde set eksempler på, at det stress og pres, der lægges på forurettede ved at skulle genfortælle (hele) episoden fører til, at eventuelle afklaringsforløb må standses, revurderes, eller endog ikke kan tillægges betydning, idet forurettedes tilstand ikke har kunne afklares. Det samme gør sig gældende i de tilfælde, hvor forklaringen forlænger igangværende behandlingsforløb eller sygemeldinger.

Det må overordnet anses som overordentlig positivt, at lovforslaget dermed – ganske vist utilsigtet – potentielt kan få den indirekte virkning, at efterfølgende erstatningssager kan afsluttes hurtigere.

Selv hvis det skulle vise sig nødvendigt at skulle besvare supplerende spørgsmål, må det – som det fremgår af lovforslaget – anses for en noget lempeligere form for afgivelse af forklaring; i visse tilfælde er det end ikke utænkeligt, at der ikke vil være supplerende spørgsmål at stille.

Den praktiske gennemførelse af straffesagerne med videoafhøringer giver anledning til overvejelser. Der lægges i forslaget op til, at forklaringen afspilles under forurettedes tilstedeværelse, hvorefter forurettede sandhedsformanes og skal vedkende/ikke vedkende sig sin forklaring. Herefter gives forurettede mulighed for at komme med supplerende bemærkninger, tilføjelser eller rettelser til sin forklaring, hvorefter der kan stilles supplerende spørgsmål. Den praktiske gennemførelse kan i realiteten føre til, at afhøringen af forurettede vil tage længere tid, hvilket i forlængelse heraf kan øge sagspresset på domstolene. Det større sagspres vil alt andet lige føre til længere berammelsestider, hvorved sagerne kan trække i langdrag; hensynet til forurettede vil i en sådan situation ikke varetages.

Vi er i langt overvejende grad af den overbevisning, at lovforslaget har potentiale til væsentligt at forbedre de forurettedes oplevelse med retssystemet, samt potentielt at kunne bidrage til at forkorte den typisk årelange efterfølgende erstatningssag.

Ad 4 – Regulering af bødetakster

Vi har noteret os, at der lægges op til regulering af bødetaksterne ved ændring af en bestemmelse i færdselsloven. Dette punkt giver ikke anledning til bemærkninger fra vores side.

Med venlig hilsen

HJÆLP VOLDSOFRE

Talsperson Helle Hald, advokat (H), partner i SIRIUS advokater

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: strafferetskontoret@jm.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 9132 5719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 21/02430-2

20. SEPTEMBER 2021

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF STRAFFELOVEN, RETSPLEJELOVEN OG FÆRDSSELSLOVEN

Justitsministeriet har ved e-mail af 23. august 2021 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023).

Instituttet har bemærkninger til følgende dele af lovudkastet:

- forslag om strafskærpe for trusler mod ytringsfriheden (punkt 1),
- forslag om videoafhøring af voldtægts ofre (punkt 2),
- forslag om at udvide sager omfattet af en yderligere begrænsning ift. valg af beskikket forsvarer (punkt 3), og
- mangel på ligestillingsvurdering (punkt 4).

1. STRAFSKÆRPELSE FOR TRUSLER MOD YTRINGSFRIHEDEN

Det foreslås i lovudkastet at skærpe straffen for trusler om vold, som har baggrund i forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat eller i øvrigt har til formål at forhindre forurettede i at gøre brug af sin ytringsfrihed i den offentlige debat (forslag til straffelovens § 119, stk. 3, 2. pkt. og § 266, stk. 2). Ifølge bemærkningerne til lovforslaget skal strafskærpeisen medføre, at der som udgangspunkt sker en fordobling af straffniveauet i forhold til den straf, der ellers ville være fastsat af domstolene i overensstemmelse med gældende praksis for tilsvarende trusler (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.2.3).

Lovudkastet vil således ikke medføre, at yderligere gerninger bliver gjort strafbare. Der er i stedet tale om, at straffen for på en bestemt måde at overtræde to bestemmelser i straffeloven fordobles. Det er ligeledes allerede efter gældende ret en skærpende omstændighed,

hvis gerningen har baggrund i den forurettedes lovlige ytringer i den offentlige debat (straffelovens § 81, nr. 7).

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har flere gange udtalt, at trusler om eller tilskyndelse til vold i de alvorligste tilfælde kan anses som misbrug af ytringsfriheden efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens (EMRK) artikel 10, og derfor ikke er beskyttet af konventionen, jf. EMRK artikel 17. Det samme gælder bl.a. hadefulde ytringer og opfordringer til racediskrimination. Det er derfor tilladt at foretage indgreb over for sådanne ytringer. Selv hvor der ikke er tale om misbrug af ytringsfriheden, vil en stat – under visse betingelser – kunne begrænse voldelige ytringer efter EMRK artikel 10, stk. 2.¹

Instituttets undersøgelse *Hadefulde ytringer i den offentlige online debat* fra 2017 viste, at en del beskeder på to store nyhedsmediers Facebook-sider var hadefulde, og at mange mennesker afstår fra at deltage i debatten på grund af den hårde tone. Desuden viste undersøgelsen, at kvinder afholder sig fra at deltage i debatten i langt højere grad end mænd.²

Dette billede blev bekræftet i instituttets undersøgelse *Demokratisk deltagelse på Facebook* fra april 2019, som også viste, at kvinder oftere holder sig væk fra debatten på grund af den hårde og negative debattonen. Mænd er oftere afsendere af og modtagere på nedsættende eller krænkende kommentarer, men kvinder oplever tre gange så ofte som mænd, at de krænkende og nedsættende kommentarer handler om deres køn frem for f.eks. politisk holdning.³

Endelig viste en undersøgelse gennemført af analyseinstituttet Epinion for instituttet i 2019, at 72 procent af kandidaterne til folketingsvalget i 2019 oplevede chikane og trusler under valgkampen.⁴

¹ Se blandt andet Peer Lorenzen m.fl., Den Europæiske Menneskerettighedskonvention med kommentarer art. 10-59, 3. udgave, 2011, side 802, 837 og 1015.

² Institut for Menneskerettigheder, *Hadefulde ytringer i den offentlige online debat*, 2017, side 58 og 88. Tilgængelig på: <https://menneskeret.dk/udgivelser/hadefulde-ytringer-paa-facebook>.

³ Institut for Menneskerettigheder, *Demokratisk deltagelse på Facebook*, 2019, side 43ff. Tilgængelig på: <https://menneskeret.dk/udgivelser/demokratisk-deltagelse-paa-facebook>.

⁴ Epinion for Institut for Menneskerettigheder, *Undersøgelse af chikane og trusler mod folketingskandidater 2019*, 2019. Tilgængelig på:

Hadefuld tale, chikane og trusler om vold kan altså medvirke til at begrænse deltagelsen i den offentlige debat, og det er et demokratisk problem, som især rammer kvinder.

Instituttet finder det derfor positivt, at der tages skridt til at styrke beskyttelsen af ytringsfriheden. Instituttet ønsker dog at bemærke, at straf ikke kan stå alene, og bør følges op med andre initiativer. I udspillet *Sociale mediers ansvar* fra august 2021 anførte regeringen selv, at der er behov for en national koordineret indsats, hvor børn og unge samt forældre, lærere og andre voksne omkring dem lærer om, hvad de bør gøre for at passe bedre på hinanden og sig selv på nettet.⁵

Efter instituttets opfattelse bør denne indsats dog ikke kun rette sig mod børn og unge, men befolkningen som helhed.⁶

- Instituttet for Menneskerettigheder anbefaler, at der vedtages en national handlingsplan om digital dannelse, som indeholder målrettede tiltag for alle aldersgrupper (børn, unge, voksne og ældre), f.eks. informationskampagner om grundlæggende rettigheder online og anmeldelsesmuligheder samt undervisning om digital adfærd i grundskoler, ungdomsuddannelser og læreruddannelser med videre.

2. VIDEOAFHØRING AF VOLDTÆGTSOFRE

Med lovudkastets § 2, nr. 1, foreslås det at udvide adgangen til videoafhøring i forbindelse med straffesager til at omfatte voldtægts ofre på 15 år eller derover. Videoen skal kunne forevises under sagens behandling i retten som en del af bevisførelsen. Med lovudkastets § 2, nr. 4, foreslås det dog samtidig, at forurettede, som er blevet videoafhørt, skal have pligt til at møde som vidne i retten, vedstå sig sin videooptagede forklaring og svare på supplerende spørgsmål. Forurettede vil således ikke være fritaget fra at afgive forklaring efter retsplejelovens § 172 a.

<https://menneskeret.dk/nyheder/folketingskandidater-oplever-chikane-trusler>.

⁵ Regeringen, Sociale mediers ansvar – skærpede krav til sociale medier og digital dannelse af børn og unge, 2021, side 13.

⁶ Institut for Menneskerettigheder, Demokratisk deltagelse på Facebook, 2019, side 76. Tilgængelig på: <https://menneskeret.dk/udgivelser/demokratisk-deltagelse-paa-facebook>.

Instituttet finder det positivt, at adgangen til videoafhøring i straffesager udvides til at omfatte voldtægtsofre på 15 år eller derover.

Instituttet henviser til pkt. 2.3.2.1 i lovudkastets almindelige bemærkninger, hvor det bl.a. fremgår, at psykologer og flere ofre for voldtægt har peget på, at gentagne afhøringer, herunder navnlig vedrørende de seksuelle handlinger i voldtægten, har virket traumatiserende, og at videoafhøringen kan bidrage til, at forurettede i en række voldtægtssager fremadrettet skal fortælle færre gange i detaljer om de seksuelle handlinger forbundet med voldtægten.

Samtidig bemærker instituttet, at princippet om bevisumiddelbarhed er et grundlæggende princip i strafferetsplejen, og at tiltalte i straffesager har ret til at føre og afhøre vidner, herunder at afhøre vidner, der føres imod vedkommende, jf. EMRK artikel 6, stk. 3, litra d.

Dette taler for, at den tiltalte har ret til at få mulighed for at afhøre offeret. Det følger desuden af retsplejelovens § 745 e, stk. 2, at tiltaltes forsvarer skal være til stede under videoafhøringen, dog uden for afhøringsrummet. Forsvareren får her mulighed for at overvære afhøringen og stille spørgsmål til offeret via den særligt uddannede polititjenestemand, som foretager afhøringen.

Samlet set finder instituttet således, at lovudkastet er udtryk for en rimelig balance mellem hensynet til at skåne offeret på den ene side og den tiltaltes retssikkerhed på den anden side.

3. BEGRÆNSNING I DET FRIE FORSVARER VALG

Med lovudkastet foretages en mindre, sproglig ændring af retsplejeloven med det formål at ændre i bemærkningerne til bestemmelsen for at udvide antallet af sagstyper, hvor en person som udgangspunkt ikke kan beskikkes til forsvarer, hvis det medfører en forsinkelse af sagen, som enten 1) forsinker sagen i mere end 3 uger, eller 2) forsinker sagen mere end 2 uger i de tilfælde, hvor retten har foreslået at passende antal tidspunkter for hovedforhandlingen (forslag til mindre justering af retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2).

De skærpede frister på henholdsvis 2 og 3 ugers forsinkelse af sagen i forhold til begrænsning af forsvarerbeskikkelse blev indført med en ændring af retsplejeloven i 2018. Instituttet gav i sit hørings svar til ændringen i 2018 udtryk for, at det er vigtigt at holde fast i, at udgangspunktet er, at den sigtede selv har ret til at vælge sin forsvarer, og at afvisning heraf – med henvisning til en hurtigere behandling af straffesagen – bør have undtagelsens karakter. Instituttet anbefalede i

lyset heraf, at det i bemærkningerne til loven blev præciseret, at retten i den konkrete sag skal skønne om nægtelse af forsvarerbeskikkelse er nødvendig af hensyn til sagsbehandlingen.⁷

Forslaget i lovudkastet vil betyde, at det fremover vil være væsentligt flere bestemmelser i straffeloven, hvor de skærpede frister på henholdsvis 2 og 3 ugers forsinkelse finder anvendelse, og hvor den sigtede således kan blive begrænset i sit valg af en bestemt forsvarer.

Det følger af menneskeretten, at der i den enkelte sag skal være relevant og tilstrækkelige grunde til, at hensynet til en hurtigere sagsbehandling må tilsidesætte hensynet til den sigtedes ret til selv at vælge forsvarer.⁸ Der bør derfor overlades domstolene et vist skøn med hensyn til at vurdere, om det i den enkelte sag er nødvendigt at tilsidesætte den sigtedes ønske om beskikkelse af en bestemt forsvarer af hensyn til en hurtigere behandling af sagen.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet i bemærkningerne til lovudkastet præciserer, at retten i den konkrete sag skal skønne om nægtelse af forsvarerbeskikkelse er nødvendig af hensyn til sagsbehandlingstiden.

Instituttet har ikke mulighed for at vurdere konsekvenserne af forslaget, idet det ikke i lovudkastet fremgår, i hvor mange sager ændringen forventes at få den betydning, at sigtede begrænses i sit valg af en bestemt forsvarer. Instituttet kan derfor ikke vurdere den generelle betydning for sigtedes reelle adgang til selv at vælge forsvarer.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet i bemærkningerne til lovudkastet estimerer antallet af sager, som ændringen forventes at få betydning for.

4. LIGESTILLINGSVURDERING

Afslutningsvis bemærkes, at lovudkastet ikke indeholder en ligestillingsvurdering. Alle lovforslag, som har væsentlige

⁷ Institut for Menneskerettigheder, Høring over udkast til lovforslag om ændring af retsplejeloven (Nedbringelse af sagsbehandlingstiden i straffesager), 13. februar 2018, side 3, tilgængelig her, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/nedbringelse-sagsbehandlingstiden-straffesager>.

⁸ Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Croissant mod Tyskland, dom af 25. september 1992, sagsnummer 13611/88, præmis 29.

ligestillingsmæssige konsekvenser, skal indeholde en ligestillingsvurdering, uanset om der er tale om positive eller negative konsekvenser. Der henvises til Justitsministeriets vejledning om lov kvalitet afsnit 2.8.12.1.

Som beskrevet ovenfor under punkt 1 afholder kvinder sig oftere end mænd fra at deltage i den offentlige debat på grund af den hårde tone i debatten. Kvinder er også oftere ofre for voldtægt end mænd. Da dele af lovudkastet vil bidrage til at imødegå disse problemer, har det væsentlige ligestillingsmæssige konsekvenser.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Justitsministeriet foretager en ligestillingsvurdering af lovudkastet, hvilket i dette tilfælde er relevant, da dele af lovudkastet indeholder ligestillingsfremmende tiltag.

Der henvises til Justitsministeriets sagsnr. 2021-0090-2864.

Med venlig hilsen

Mikkel Lindberg Laursen

SPECIALKONSULENT

Justitsministeriet

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Journalnummer: 2021-0090-2864

Bemærkningerne er sendt til strafferetskontoret@jm.dk

Dato: 20.09.2021

Høringsvar til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Dette høringssvar afgives på vegne af både ITD – Brancheorganisation for den danske vejgodstransport og ITD Arbejdsgiver. Begge organisationer vil gerne takke for muligheden for at komme med bemærkninger til høringen. I det følgende benævnes ITD og ITD Arbejdsgiver samlet under betegnelsen "ITD".

ITD's høringssvar angår den tilsigtede begrænsning i brugen af strafnedsættelse som følge af for lang sagsbehandlingstid ved ophævelse af straffelovens § 82, nr. 13 og indsættelsen af et nyt stk. 2 i samme bestemmelse. Efter den nye bestemmelse vil sagsbehandlingstiden alene vil kunne udgøre en formildende omstændighed i det omfang, straffastsættelsen ellers ville stride mod artikel 6 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om behandling af sagen inden for en rimelig frist.

Transportbranchen er kendetegnet ved et meget højt niveau af regulering, kontrol og sanktioner. Såvel virksomheder som lønmodtagere risikerer store bøder, fængsel og inddragelse af godskørselstilladelse eller frakendelse af førerretten.

Det er selvsagt yderst belastende for såvel virksomhed som ansat, hvis der gennem længere tid skal være uvished om udfaldet af en straffesag, der kan have store økonomiske konsekvenser, herunder fjerne deres respektive eksistensgrundlag.

ITD mener, at det er af afgørende betydning, at man ikke fjerner myndighedernes incitament til at gennemføre en grundig sagsbehandling uden unødige forsinkelser. Det skal have en mærkbar konsekvens for strafudmålingen, hvis en sag trækker ud, uden at den anklagede har nogen del i forsinkelsen.

ITD opfordrer til, at der samtidig med begrænsningen af strafnedsættelse m.v. for lang sagsbehandlingstid også fokuseres på at sikre en hurtig og smidig sagsbehandling, således at tilfælde af lang sagsbehandlingstid begrænses mest muligt.

Med venlig hilsen
ITD

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 21/19971

Den 20. september 2021

Under henvisning til Justitsministeriets skrivelse af 27. august 2021 vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) skal jeg på Byretspræsidenternes vegne oplyse, at Byretterne kan henholde sig til Dommerforeningens besvarelse.

Det skal dog samtidig understreges, at prioritering af det øgede antal sager utvivlsomt vil medføre, at andre sager vil skulle nedprioriteres, medmindre domstolene tilføres de nødvendige ressourcer.

Byretterne er indstillet på at medvirke til at fastsætte realistiske målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet, så der kan sikres en ensartet prioritering på tværs af hele straffesagskæden.

Præciseringen i forarbejderne af, at bestemmelserne i retsplejelovens §§ 735, og 736, vedrørende forsvarerbeskikkelse i særlig grad finder anvendelse i sager om personfarlig kriminalitet, er en logisk konsekvens af prioriteringen.

Det skal dog understreges, at det også er en forudsætning, at anklagemyndigheden ikke kun prioriterer at udfærdige anklageskrifter og dermed opfylde deres egne mål. Det er påkrævet, at anklagemyndigheden også prioriterer at sikre, at sagerne er klar til berammelse, når de fremsender anklageskrifter og sagens øvrige akter til retterne, ligesom anklagemyndigheden må afsætte de fornødne jurister til at møde i sagerne, således at disse ikke skal udsættes og omberammes. Denne forudsætning bør også fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Der henvises til J.nr. 2021-0090-2864.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Formand: Kristian Mølgaard

Solbjergvej 3, 2.

2000 Frederiksberg

20 64 44 23

krm@boelskifteadvokater.dk

Sekretariat: Peter Trudsø

Farvergade 27 D, 1. sal

1463 København K

28 13 64 95

pt@strafferetsadvokaten.dk

www.lffa.dk

Justitsministeriet

strafferetskontoret@jm.dk

20. september 2021

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Justitsministeriet har med mail af 23. august 2021 bedt om blandt andet Landsforeningen af Forsvarsadvokaters (LFFA) eventuelle bemærkninger til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven.

Lovforslaget har været drøftet i LFFA's bestyrelse.

Ved lovforslaget indskrænker man muligheden for at tillægge langvarig sagsbehandling betydning i strafnedsettende retning.

LFFA noterer indledningsvist, at straffesagens gang helt overordnet styres af staten gennem tilførsel af midler til politi, anklagemyndighed, domstolssystemet og kriminalforsorgen.

Spørgsmålet om straffesagens gang og den tidsmæssige udstrækning af denne har gennem mange år været debatteret, uden at der tilsyneladende er fundet en løsning på at håndtere betydningen af fx sagens overgang fra en myndighed til en anden. Dette uanset at der i praksis ses dispositioner, som primært må tilskrives den enkelte myndigheds ønske om ikke at blive registreret for sagsbehandlingstiden. Der er gennem de senere år taget en række tiltag i forhold til afbeskikkelse af forsvarere mv., ligesom der er opstillet frister i retsplejeloven, for at sagerne fremmes. Fænomenet er ikke nyt, men der synes at være et meget snævert fokus på den forholdsvis lille del af processen, som kan tilskrives forhold uden for myndighederne, fremfor en grundlæggende stillingtagen til det problem, som skyldes, at der ikke er tilstrækkelige ressourcer eller entydigt defineret ansvar hos myndighederne for sagernes fremme.

I betænkning 1492/2007 om begrænsning af langvarige sigtelser og varetægtsfængslinger gengives på side 73 ff. de mange betænkninger og initiativer, som har været om spørgsmålet siden 1974, herunder bl.a. Retsplejerådets betænkning 825/1977 om retternes kompetence og arbejdsform med straffesager. Der er siden afgivet mange betænkninger, ligesom der er foretaget en række overvejelser om sagens fremme.

De senere år har fokus navnlig rettet sig mod forsvarsadvokaterne og muligheden for afbeskikkelse af disse. Det synes imidlertid at være udtryk for en fokusering på noget, som reelt udgør en relativt lille del af den langvarige sagsbehandling og ofte med svært forståelige resultater til følge.

Se fx TfK.2021.119, hvor der i retten bruges to måneder på berømmelse af sagen, men hvor en forsinkelse på én dag betyder, at der ikke kan beskikkes ny forsvarer.

Se ligeledes dissensen i TfK.2018.262, hvoraf det fremgår, at selve anvendelsen af de afsatte dage synes meget dårligt udnyttet, hvorefter der beskikkes en ad hoc forsvarer, fordi der skal findes ekstra dage til færdiggørelse af retsmødet.

Tankerne bag en effektiv gennemførelse af retssagerne har fra starten af 1970'erne været hensynet til både forurettede og den tiltalte, således som det blandt andet kommer til udtryk i betænkning 1492/2007, side 105:

”Navnlig for den, som en mistanke om et alvorligt strafbart forhold retter sig imod, kan ubehaget ved sagen og uvisheden med hensyn til dens tidsmæssige udstrækning, udfald og konsekvenser være en betydelig belastning og også en hindring for iværksættelse af tiltag, der kan bringe den pågældende videre i livet. Dette hensyn må efter udvalgets opfattelse tillægges betydelig vægt i forbindelse med bestræbelser på at fremme behandlingen af straffesager, men også af hensyn til den forurettede og samfundsmæssige hensyn taler for at sikre hurtig behandling af straffesager.”

LFFA skal opfordre til, at man politisk genovervejer det fremsatte lovforslag, idet lovforslaget fjerner incitamentet fra samfundets side til at sikre, at sagerne fremmes med fornøden hurtighed. Lige som ventetiden på sagens afgørelse for mange domfældte reelt har været en større belastning end retssagen. Det er her centralt at huske på, at reglerne allerede nu ikke finder anvendelse på den sigtede eller tiltalte, som bevidst foretager alle mulige krumspring for ikke at havne i retten.

Lovforslaget synes derved at have en betydelig slagside ved, at den ulempe og belastning som ventetid udgør lastes den part, der ikke kan påvirke sagsbehandlingstiden, samtidig med at incitamentet til at fremme sagsbehandlingstiden fjernes fra den part, der kan påvirke sagsbehandlingstiden.

Lovforslaget vil herved tillige ramme almindelige mennesker, fx unge som har været i en ofte kortvarig skævløbebane og herefter år senere er påbegyndt arbejde eller studier, eller måske netop har udskudt sådanne, for ikke på et senere tidspunkt at skulle fortælle en ny arbejdsgiver om den verserende sag.

Samfundet kan alene have én interesse i forhold til behandlingen af straffesager. Det er, at sagerne gennemføres hurtigst muligt. LFFA skal opfordre til, at der sikres tilstrækkelige ressourcer til dette i stedet for, at man gennemfører bestemmelserne i §§ 82 og 83.

I relation til bemærkningerne til lovforslagets ændring af til Retsplejelovens §§ 735 og 736, finder Landsforeningen af Forsvarsadvokater, at vægtningen af hvilke tidsmæssige forsinkelsesudsigter, der skal foreligge for at nægte beskikkelse er meget uproportionale med sagernes øvrige/samlede sagsbehandlingstid. Det forekommer således helt urimeligt, helt uden hensyntagen til, hvilken sagsbehandlingstid sagen har haft ved sin hidtidige behandling, at fastsætte (meget korte) faste frister for specifikt denne enkelte del af sagsbehandling.

I relation til bemærkningerne til lovforslagets ændring af § 745 e, stk. 1, gennem indsættelse af nyt nr. 5, synes formuleringen om, hvorvidt der skal beskikkes forsvarer uklar. Det findes således ikke hensigtsmæssigt, hvis forsvarerbeskikkelse eller ej skal bero på (politiets?) formodning om, hvorvidt den endnu ikke afgivne videoforklaring vil skulle anvendes under en senere hovedforhandling.

Med venlig hilsen

Kristian Mølgaard

Justitsministeriet
Strafferetskontoret

Sagsnr. 2021-01154
17. september 2021
/sb

Fremsendes elektronisk til
strafferetskontoret@jm.dk

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-23), JMs sagsnr. 2021-0090-2864

Til Justitsministeriet.

Ministeriet har ved brev af 23. august 2021 sendt det ovenfor nævnte lovudkast i høring.

Politiforbundet har ikke bemærkninger til de elementer i forslaget, der angår videoafhøringer og ej heller til de elementer, der angår ændring af færdselsloven.

Forbundet har endvidere ikke umiddelbart bemærkninger til de elementer i lovudkastet, der vedrører fastsættelsen af straf (straffelovens § 82, stk. 2, § 119, stk. 3 samt § 266, stk. 2).

Det er dog fortsat Politiforbundets opfattelse, at den af straffelovens § 119 beskyttede personkreds i dag er for snæver, eftersom offentligt ansattes repræsentanter ikke ses beskyttet af bestemmelsen.

Der henvises i denne forbindelse i det hele til fælles høringssvar af 12. oktober 2018 fra Dansk Told & Skatteforbund, Centralforeningen for Stampersonel og Politiforbundet (JMs sagsnr. 2018-731-0030).

Med hensyn til forslaget til sproglig ændring af retsplejelovens § 735, stk. 3, nr. 2 og § 736, stk. 1, nr. 2, om afvisning henholdsvis tilbagekaldelse af forsvarerbeskikkelse, hvor advokatens medvirken væsentligt vil forsinke behandlingen af sagen, kan Politiforbundet tilslutte sig ambitionen om at sikre fremdrift i sagsbehandlingen for så vidt angår visse særligt prioriterede sager.

Det er imidlertid samtidigt Politiforbundets klare opfattelse, at forslaget ikke som (util-
sigtet) virkning bør få den konsekvens, at politiansatte, som får beskikket forsvarere
efter reglerne i retsplejelovens kapitel 93 c i sager, der behandles af Den Uaf-
hængige Politiklagemyndighed, begrænses i deres frie forsvarervalg.

På forbundets vegne - og med venlig hilsen

Stig Bertelsen
Juridisk chef

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

RIGSADVOKATEN
FREDERIKSHOLMS KANAL 16
1220 KØBENHAVN K

TELEFON: 7268 9000
FAX: 7268 9004
E-MAIL: RIGSADVOKATEN@ANKL.DK
www.anklagemyndigheden.dk

DATO 17. september 2021

JOURNAL NR.
RA-2021-3200602-14

SAGSBEHANDLER: MKF/

Rigsadvokatens bemærkninger til lovforslag om implementering af initiativerne i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023

Justitsministeriet har ved høring af 23. august 2021 anmodet Rigsadvokaten om en udtalelse om lovforslag om implementering af initiativerne i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023.

Rigsadvokaten skal i den anledning bemærke følgende:

Ad § 2, nr. 1 og 4 - videoafhøring af voldtægts ofre

Rigsadvokaten bemærker, at det fremgår af lovforslaget, at forsvareren vil have adgang til at begære genafhøring af forurettede under efterforskningen. Det er i de specielle bemærkninger til § 2, nr. 4, anført, at det ved vurderingen af, om en for sen anmodning om genafhøring skal imødekommes, skal indgå, at de spørgsmål, som forsvareren forhindre i at stille ved en (sen) genafhøring, formentlig vil blive stillet under hovedforhandlingen i stedet.

Rigsadvokaten finder, at denne adgang til kontradiktion under efterforskningen er væsentlig, hvis hensynet om at skærme forurettede mod genafhøring i retten skal kunne tilgodeses. Rigsadvokaten har i den forbindelse også noteret sig, at det fremgår af lovforslaget, at de supplerende spørgsmål, der stilles i retten, ikke bør have karakter af en egentlig genafhøring, hvilket indebærer, at spørgsmål til forhold, der efter rettens

vurdering er tilstrækkeligt belyst ved videoafhøringen, bør afskæres i medfør af retsplejelovens § 864, jf. de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 1.

Rigsadvokaten bemærker endvidere, at det fremgår af de specielle bemærkninger til § 2, nr. 4, at forurettede har mulighed for at fravælge videoafhøring og i stedet afgive fuld forklaring i retten, men at forurettede, der vælger at lade sig videoafhøre, skal vejledes om, at afspilning af videoen i retten *som udgangspunkt* ikke efterfølgende vil kunne fravælges. Rigsadvokaten ser i den forbindelse gerne, at det overvejes at præcisere i lovforslaget, hvilke hensyn der eventuelt kan begrunde, at dette udgangspunkt fraviges.

Rigsadvokaten bemærker endelig, at det fremgår af lovforslagets pkt. 2.3.3.1, at der ikke lægges op til at ændre den eksisterende rolle for forsvareren i sager om videoafhøring. Det kan i den forbindelse overvejes at tydeliggøre, hvilke nærmere rettigheder og forhold, der ikke forudsættes ændret i den foreslåede ordning.

Rigsadvokaten har ikke bemærkninger til lovforslagets øvrige dele.

Med venlig hilsen

Jessika Boje Heltberg Auken
Fg.vicestatsadvokat

From: 19kontor@rigsrevisionen.dk <19kontor@rigsrevisionen.dk>
Sent: 27-08-2021 12:58:09 (UTC +02)
To: £Strafferetskontoret (951s18) <Strafferetskontoret@jm.dk>
Subject: SV: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Justitsministeriet har den 23. august 2021 sendt forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven i høring.

Ministeriernes forpligtelse til at høre Rigsrevisionen er fastlagt af rigsrevisorloven, §§ 7 og 10 (Lovbekendtgørelse nr. 101 af 19/01/2012) og angår revisions- og/eller regnskabsforhold, der kan have betydning for Rigsrevisionens opgaver.

Vi har gennemgået lovforslaget og kan konstatere, at det ikke omhandler revisions- eller regnskabsforhold i staten eller andre offentlige virksomheder, der revideres af Rigsrevisionen.

Vi har derfor ikke behandlet henvendelsen yderligere.

Med venlig hilsen

Mette E. Matthiasen
Specialkonsulent

Landgreven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 73
mem@rigsrevisionen.dk

www.rigsrevisionen.dk

Fra: Justitsministeriet <jm@jm.dk>

Sendt: 23. august 2021 16:26

Emne: Høring over forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) 2021-0090-2864

Se venligst vedhæftede.

Med venlig hilsen

JUSTITSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

JUSTITSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10

1216 København K

Tlf.: 7226 8400

www.justitsministeriet.dk

jm@jm.dk

Notat

Dato: 17-09-2021

Koncernøkonomi- og
Service

Hørings svar vedr. Forslag til Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven

Rigspolitiet har den 23. august 2021 fået udkast til Forslag til Lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven i høring. Rigspolitiet skal bemærke følgende:

I afsnit 2.5 indgår følgende formulering: *"I 2019 blev i størrelsesordenen 650.000 overtrædelser af færdselsloven afgjort med bødef afgørelser, hvilket er på niveau med det gennemsnitlige antal bøder for overtrædelser af færdselsloven pr. år. Langt størstedelen af disse bødef afgørelser (ca. 8 ud af 10) vedrører hastighedsovertrædelser."*

Rigspolitiet bemærker, at der har været drøftelser mellem Rigsadvokaten og Rigspolitiet, hvor Rigsadvokaten anmodede Rigspolitiet om at verificere disse oplysninger. Rigspolitiet kunne ikke umiddelbart verificere oplysningerne, da de data, som Rigsadvokatens analyse byggede på, var udviklet til et helt andet formål og ikke var kvalitetssikret.

I afsnit 3 indgår følgende formuleringer: *"Til forslaget om videoafhøring af voldtægts ofre er der med Aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi afsat finansiering på 10,0 mio. kr. i 2021 og 13,7 mio. kr. årligt i 2022-2023 til politiet og anklagemyndigheden. Det bemærkes, at der forventes yderligere udgifter for anklagemyndigheden forbundet med forslaget, som i udgangspunktet vil skulle afholdes inden for anklagemyndighedens eksisterende økonomiske ramme."*

Rigspolitiet er enig i den afsatte finansiering, men det bemærkes, at forslaget både indeholder yderligere udgifter for politiet og anklagemyndigheden, som skal afholdes inden for både politiets og anklagemyndighedens eksisterende økonomiske ramme.

Til
Justitsministeriet
strafferetskontoret@jm.dk
Sagsnr. 2021-0090-2864

Rådet for Sikker Trafik
Lersø Parkallé 111
2100 København Ø

T +45 39 16 39 39
www.sikkertrafik.dk

Den 16. september 2021

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Rådet for Sikker Trafik har modtaget ovenstående i høring og har følgende bemærkninger til forslaget vedr. hævelse af bøderne for hastighedsovertrædelser:

Rådet for Sikker Trafik bakker fuldt ud op om, at bøderne for at køre for stærkt stiger med ca. 20 %. Det er 10 år siden, bødetaksterne for at overtræde Færdselsloven sidst blev reguleret, og det er vigtigt, at bødestørrelserne følger prisudviklingen, så bøderne kan mærkes af bilisterne, når de overtræder loven. Der er alt for mange bilister, der kører for stærkt, og for høj fart er årsag til mange dræbte og kvæstede i trafikken hvert eneste år.

Der er imidlertid mange andre forseelser i trafikken, som også er farlige. Det gælder fx at køre over for rødt, have defekte bremses, køre uden lys på cyklen, bruge håndholdt mobil under kørslen, køre mod færdselsretningen, undlade at spænde børn fast i bilen m.fl. Bøderne for disse forseelser er heller ikke blevet reguleret i de seneste 10 år.

Rådet for Sikker Trafik finder på den baggrund, at det bør overvejes mere generelt at hæve bøderne med 20 %, således at det kommer til at gælde alle trafikfarlige overtrædelser af Færdselsloven og ikke kun hastighed. På den måde sikres samtidig logisk sammenhæng og egalitet i bødernes størrelse på tværs af de forskellige forseelser. Og den forebyggende effekt vil være større – selvfølgelig forudsat at politiet fastholder kontrolniveauet.

Med venlig hilsen

Mogens Kjærgaard Møller
Administrerende direktør

Til Justitsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 13. september 2021

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: SBM

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023)

Rådet for Etniske Minoriteter har ingen bemærkninger til det udsendte.

Med venlig hilsen

Halima El Abassi

Forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter

21. september 2021

SOS Racisme
Nørre Allé 7
2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023) Sagsnr. 2021-0090-2864

Til Strafferetskontoret
strafferetskontoret@jm.dk

SOS Racisme har set lovforslaget på Høringsportalen!

SOS Racisme er kede af, at vi ikke har fået det tilsendt i høring, da især Straffelovens § 266 vedrører mange minoritetsdanskere, der har været udsat for trusler. Vi har kun bemærkninger til denne del af lovforslaget. Derfor kommer høringssvaret først 21. september.

For det første skal personer med valgret have lov til at stille op til alle demokratiske valg i Danmark og føre kampagne for dem selv og deres parti, uanset hvilken hudfarve, de har. For det andet skal beskyttelsen såvel af politikere som offentligt ansatte som andre dele af befolkningen vejes op mod andre love og konventioner, som omhandler beskyttelse mod racisme. Derfor er vi kede af - og forundrede over - at man ikke samtidig har lagt vægt på FN's Konvention om eliminering af alle former for rasediskrimination m.v., som jo begrænser ytringsfriheden, og på FN's Konvention om forebyggelse af og straf for folkedrab, - og på Straffelovens § 266b.

Mange minoritetsdanskere, der er aktive i politik eller stiller op til Kommunalvalg eller Folketingsvalg eller er valgt til Folketinget oplever hyppigt racistiske nedsættende bemærkninger, trusler og overgreb. Det har ført til en kampagne, der startede sidste forår: "Vi fortier ikke", der bl.a. var forudgået af et Folketingsmedlems pres på en politimand, der arbejdede i Vollsmose, men som blev flyttet derfra fem dage efter et politisk pres i et samråd. Flere andre med minoritetsbaggrund.

Vi mener også, at man i retssager om forbrydelser efter § 266 rettet mod såvel majoritetsdanskere som minoritetsdanskere, bør tage i betragtning, om det er sket i forbindelse med, at den, som har fået generet sin ytringsfrihed selv overtræder § 266 og § 266b.

Vi har jo de seneste 3 år set, at en stor del af politiets beskyttelsesindsats for ytringsfriheden har omhandlet en majoritetsdansker, der har overskredet racismeparagraffen flere gange, og nylig i Landsretten er idømt sin anden betingede frihedsstraf for flere overtrædelser heraf. Der er ikke

påtaleret for private eller foreninger i forhold til overtrædelser af Straffelovens § 266b. Den store indsats for at beskytte den omtalte persons ytringsfrihed kan udlægges som statslig støtte til udbredelse af opfordringer til racisme i strid med Racediskriminationskonventionen. Efter SOS Racismes mening, er minoritetsdanskere og muslimer aktuelt alt for ringe beskyttet imod racisme, og mens den omtalte person med sine provokationer - ofte tæt foran ansigtet på den, han forulempede - har bevirket at flere forulempede minoritetsdanskere har udført en strafbar handling, og har fået lange fængselsstraffe og i nogle tilfælde er udvist herfor, er den pågældende initiativtager til uroen sluppet langt billigere.

I Danmark er der en ekstrem tilbageholdenhed i forhold til, hvad man synes at muslimer skal kunne acceptere, at blive forhånet for i deres boligområder: koranafbrændinger, sammenligninger af profeten med en abe eller chimpanse, generaliserende betragtninger om muslimers voldsparathed, pædofilianklager mod profeten. Reelt fungerer politibeskyttelsen af den omtalte person her som støtte til hans udbredelse af racisme, for ellers kunne han i mange tilfælde ikke gennemføre det.

Ved den omtalte lovændring risikerer minoriteterne at blive endnu mere straffet for at forsvare sig over for den pågældende person, som netop med sine "demonstrationer" har villet fremprovokere vold og trusler og andre overtrædelser, der kunne være strafbare. I andre lande er den pågældende hurtigt blevet udvist pga. sin adfærd.

Så vi er bange for, at den foreslåede lovændring vil medføre en endnu mere grovkornet racistisk debat, hvor racismeparagraffen reelt er sat ud af kraft - og at der i endnu mindre grad end før bliver skredet ind over for racistiske ytringer fremsat offentligt. Det kan resultere i mere vold, uro og racisme.

Mange trusler og mange ulovlige racistiske bemærkninger fremsættes på nettet og kan ikke spores - eller bliver ikke sporet. En større opklaringsprocent og hurtigere indgriben over for digitale trusler kan være et bedre middel for beskyttelse af ytringsfriheden, end de foreslåede lovændringer.

For SOS Racisme,

Anne Nielsen

Vestre Landsret Præsidenten

Justitsministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

20. september 2021

Sendt pr. mail til strafferetskontoret@jm.dk

J.nr.: 21/20041-2

Sagsbehandler: Dorte Stilling

Justitsministeriet har ved brev af 23. august 2021 (sagsnr. 2021-0090-2864) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023).

Landsretten afgiver i den anledning følgende udtalelse:

Lovudkastets enkelte elementer har overvejende retspolitisk karakter, som landsretten ikke har bemærkninger til. Landsretten har i stedet følgende uddybende bemærkninger til lovudkastets beskrivelse af de økonomiske og administrative konsekvenser for domstolene.

Som det til dels også fremgår af de økonomiske bemærkninger i lovudkastet, må det forventes, at flere af forslagene vil medføre en øget ressourcemæssig belastning af domstolene, som der ikke lægges op til at kompensere for. Det gælder fx i forhold til den foreslåede ændring af straffelovens § 82 og 83, som vil kunne medføre, at årsagerne til sagsbehandlingstidens længde i højere grad bliver et tema under både bevisførelse, procedure og votering, hvilket vil forlænge den tid, som domstolene bruger på den enkelte sag.

Lovudkastet indebærer endvidere, at en meget stor del af de straffesager, som domstolene behandler, vil skulle prioriteres særligt. Den foreslåede særlige prioritering omfatter mange forskelligartede sager og vil i sig selv føre til et merarbejde for retternes administrative medarbejdere og for dommerne. Uden en tilførsel af yderligere ressourcer må en sådan markant udvidelse af de særligt prioriterede sagskategorier forventes at føre til, at de sagskategorier, som ikke er omfattet af den særlige prioritering (f.eks. såkaldt vanvidskørsel, indbrud, afpresning, hvidvask og anden økonomisk kriminalitet), nødvendigvis nedprioriteres i forhold til dag. Den forudsatte særlige prioritering af et meget stort antal straffesager kan også få betydning for domstolenes behandling af civile sager.

De anførte konsekvenser af lovudkastet skal holdes op mod, at domstolene som bekendt i forvejen er udfordret af lange sagsbehandlingstider og voksende sagsbunker. Urimeligt lange sagsbehandlingstider har ikke kun betydning som strafformildende omstændighed for en tiltalt, hvis denne findes skyldig. En straffesag, der verserer i længere tid, udgør også en belastning for forurettede, vidner og de tiltalte, der er uskyldige. Parterne i civile sager bliver også påvirket af en lang sagsbehandlingstid.

Det er en væsentlig forudsætning for løsningen af den grundlæggende udfordring med lange sagsbehandlingstider og voksende sagsbunker, at domstolene har de økonomiske ressourcer, der er nødvendige for at kunne løse de opgaver, som er forudsat i lovgivningen, inden for en rimelig tid.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Østre Landsret

Præsidenten

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

21. september 2021

J.nr.: 21/19754-1

Sendt pr. mail til: strafferetskontoret@jm.dk

Sagsbehandler: Stine Dyppel

Justitsministeriet har ved brev af 23. august 2021 (sagsnr. 2021-0090-2864) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og færdselsloven (Implementering af initiativer i aftale om politiets og anklagemyndighedens økonomi 2021-2023).

Med lovudkastet foreslås bl.a. en ændring af straffelovens bestemmelser om straffens fastsættelse, når straffesagen mod gerningsmanden ikke er afgjort inden for en rimelig tid, uden at det kan bebrejdes gerningsmanden (lovudkastets § 1, nr. 1-3). Landsretten bemærker, at der med forslaget fremover i flere sager vil kunne vise sig behov for at afsætte yderligere tid med henblik på at få belyst – herunder på grundlag af anklagemyndighedens nærmere redegørelse for, hvilke sagsskridt myndighederne har taget – hvorvidt en lang sagsbehandlingstid udgør en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. I tilknytning hertil er der anledning til at pege på, at de lange sagsbehandlingstider ved domstolene har nøje sammenhæng med den trængte ressourcemæssige situation.

Lovudkastet indeholder endvidere bl.a. forslag om at indføre mulighed for videoafhøring i voldtægtssager af forurettede, der er 15 år eller derover (lovudkastets § 2, nr. 4). Forslaget ses at være begrundet i de helt særlige hensyn, som gør sig gældende i sådanne straffesager. Landsretten lægger i den forbindelse afgørende vægt på, at forurettede i givet fald fortsat vil have pligt til at møde som vidne under hovedforhandlingen, således at retten vil kunne danne sig et indtryk af forurettede og af forklaringens troværdighed og pålidelighed, jf. herved det grundlæggende princip om bevisumiddelbarhed.

For så vidt angår den del af lovudkastet, der omhandler indførelsen af målsætninger for sagsbehandlingstiden i sager om personfarlig kriminalitet (lovudkastets § 2, nr. 2 og 3), bemærkes, at det vil være en helt afgørende forudsætning for indførelsen af sådanne målsætninger ved domstolene, at der afsættes de fornødne økonomiske ressourcer hertil. I modsat fald vil en opprioritering af nogle sagsområder uvægerligt medføre en nedprioritering af andre sagsområder, herunder porteføljen af civile sager.

Landsretten ønsker ikke herudover at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Voilmer

Ellen Busck Porsbo